

مذاکرات سیاسی و چند دستگی در درون گروه طالبان

عبدالرحمن فهیمی

سرمقاله

پشت پرده اعلام مرگ ملا عمر

محمد رضا هویدا

مرگ ملا محمد عمر رهبر گروه طالبان در حدود دو و نیم سال پیش، موجی از بهت و نابسواری را در میان مردم به وجود آورده است. سوالات متعددی در ذهن مردم افغانستان و جهان نقش بسته است که باید بدان ها پاسخ داده شود. سوالاتی همانند اینکه: چگونه تمامی سازمان های استخباراتی در این مدت نتوانسته اند از مرگ ملا محمد عمر بی خبر بمانند. و اگر این سازمان ها خبر داشته اند، چگونه است که با دولت افغانستان در میان نگذاشته اند.

چگونه اداره امنیت ملی افغانستان نتوانسته سر نخي از مرگ ملا محمد عمر بدست بیاورد. یا آنکه عمده تمرکز و توجه اداره امنیت ملی افغانستان بر موضوع طالبان است و طبیعتاً نیز بزرگترین دشمن دولت افغانستان می باید تحت تمرکز جدی باشد. بزرگترین موضوع سیاسی در افغانستان از سالها بدین سو، موضوع صلح با طالبان بوده است. پیش از این نیز دولت افغانستان در مواردی با نمایندگان جعلی طالبان مذاکره کرده اند. در دو و نیم سال گذشته که اوج مسئله مذاکره با طالبان بوده است، دولت افغانستان با چه کساتی مذاکره کرده اند؟

ایمن بدان معنا است که قدرت هایی در واری این گونه مسایل قرار دارند که اجازه می دهند چه زمانی اطلاعات را فاش کنند و چه زمانی اطلاعات را نگهدارند. گروه طالبان به خودی خود، و به عنوان یک گروه مخالف دولت افغانستان قادر نیست، چنین حجمی از فعالیت های استخباراتی را در مقابل دولت افغانستان و تمامی کشورهای حامی افغانستان که بزرگترین صلح مان های استخباراتی دنیا را در دست دارند، به پیش برند. صلح با طالبان هنوز هم بزرگترین دغدغه دولت افغانستان است و جلسات صلح یکی پی دیگری در کشورهای مختلف دنیا برگزار می گردد. پیگیری مسئله صلح با چنین وضعیتی که دولت افغانستان در آن قرار دارد به کیجا خواه انجامید؟

اعلام مرگ ملا محمد عمر به طور طبیعی اختلافات گسترده ای را در گروه طالبان به وجود خواهد آورد. این اختلافات در صورتی که دولت افغانستان برنامه مشخصی برای آن داشته باشد، می تواند به نفع خود استفاده کند. دولت می تواند بخشهایی از طالبان را به دولت جذب کند و یا بخش هایی از طالبان را علیه بخش های دیگر استفاده کند، اما با آنچه تا کنون اتفاق افتاده است، بعید به نظر می رسد که دولت افغانستان توانایی این کار را داشته باشد. اختلافات میان گروه طالبان، بیشتر توسط دیگران مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ارتباط میان ظهور و گسترش داعش در افغانستان و مرگ ملا محمد عمر نیز برای بسیاری از تحلیلگران مسایل افغانستان جالب است. مرگ ملا محمد عمر که برای دو و نیم سال گذشته پنهان نگه داشته شده است، دقیقاً در زمانی اعلام می شود که گروه تروریستی داعش تلاش دارد تا در افغانستان نفوذ کند. این گروه با گروه طالبان درگیری های پراکنده ولی جدی ای در مناطقی از کشور داشته اند.

اعلام مرگ ملا محمد عمر می تواند از جهاتی پیام های جدی برای هواداران و همین طور دشمنان داعشی او در افغانستان داشته باشد. دسته بندی های واضحی در پی مرگ او به وقوع خواهد پیوست و به احتمال زیاد دسته هایی از طالبان به داعش خواهد پیوست. داعش پولدارترین گروه تروریستی دنیاست و به همین جهت جذابیت بیشتری برای جنگجویان طالبان که به دنبال کسب ثروت می باشند، دارد.

نقش دولت افغانستان در برخورد با این موضوع بسیار حساس و جدی است. واضح است که اعلام مرگ ملا محمد عمر در چنین شرایطی به منظور تحقق اهدافی در افغانستان است. این اهداف با توجه به حوادث اخیر قطعاً در جهت ناام کردن افغانستان است.

برای فصل مردن ملا محمد عمر نباید اهمیت چندانی برای دولت افغانستان داشته باشد. آنچه برای دولت اهمیت دارد، پیش بینی اهداف طرح این پروژه و اقدام مناسب در مقابل آن می باشد. اقداماتی که بتواند منافع افغانستان را تامین کند و از آسیب های بیشتر به مردم افغانستان جلوگیری نماید.

گروه معاذ فدایی بحث مهمی را مطرح کرد. این گروه ادعا کرده است که ملا محمد عمر رهبر گروه طالبان دو سال پیش به قتل رسیده است. بدون تردید که این خبر، گروه طالبان را دچار لغزش شدید کرده و بحث های را در مورد روند یا دورنمای گفت و گوهای سیاسی با این گروه در حکومت و جریان های سیاسی کشور دامن زده است. چندی پیش هیئت رسمی سیاسی به نمایندگی از حکومت به پاکستان رفت و با نمایندگان گروه طالبان دیدن کرد و پس از آن پیام عیدی ملا عمر نشر گردید که به گونه ای تلویحی مذاکرات و گفت و گو با دشمن را توجیه شرعی کرده بود. مذاکره کنندگان حکومت پس از بازگشت از پاکستان نشست مطبوعاتی برگزار کرده و به صورت نسبی همه آنان خوشنود به نظر می رسیدند.

بنابراین، به نظر می رسد که اکنون زمینه ها و بستریهای گفت و گوی سیاسی فراهم شده و پنجره های صلح و امنیت در کشور گشوده شده و نسیم خوش ثبات سیاسی به وزیدن در خواهد آمد. اما پرسش که مطرح می گردد این خواهد بود که: خبر کشته شدن یا فوت ملا عمر رهبر گروه طالبان چه تأثیر بر روند گفت و گوهای سیاسی خواهد داشت؟ آیا گفت و گوهای سیاسی تداوم خواهد یافت؟ و در صورت تداوم، دو طرف به همدیگر اعتماد خواهند کرد؟

به نظر می رسد که در جامعه افغانی روحیه شدید فردگرایی حاکم است. نهادگرایی/سازمان گرایی و تفکر محسوری جای اش را به فرد محوری می دهد. از این رهگذر حزب سیاسی به معنای علمی وجود ندارد. سیاست مداران بر مبنای طرز تفکر سیاسی، اقتصادی و اجتماعی فعالیت نمی کنند و گروهی نمی آیند، بلکه بر اساس تعلقات، ویژگی ها و توانایی های شخص درجه یک و مهم فعالیت می کنند و گروه جمع می شوند. در انتخابات های ماکل حمایت جریان های سیاسی و شهروندان عادی از یک نامزد برنامه و طرز تفکر نیست بلکه ویژگی

های شخص منظور است. در دولت افغانستان، هر فرد محوری می دهد. از این رهگذر حزب سیاسی به معنای علمی وجود ندارد. سیاست مداران بر مبنای طرز تفکر سیاسی، اقتصادی و اجتماعی فعالیت نمی کنند و گروهی نمی آیند، بلکه بر اساس تعلقات، ویژگی ها و توانایی های شخص درجه یک و مهم فعالیت می کنند و گروه جمع می شوند. در انتخابات های ماکل حمایت جریان های سیاسی و شهروندان عادی از یک نامزد برنامه و طرز تفکر نیست بلکه ویژگی



وارد گفت و گو شده و گروه های دیگر را به کمک پاکستان سرکوب کند. در این عرصه هم دو مشکل جدی وجود دارد. نخست این که حکومت به لحاظ جاسوسی و اطلاعاتی قادر به کشف اطلاعات نیست. اگر از چنین قدرت و توانمندی برخوردار می بود، از مرگ ملا عمر با خبر شده و در این مدت ها کرسی و بعد اشرف غنی پیام های دوستانه به آن شیخ معیوب نمی فرستادند و آقای غنی از پیام عیدی اش شادمان و خرم نشده و ابراز امتنان نمی کرد. و اما دوم این که در صداقت و راستی سیاسی پاکستان نمی شود اعتماد کرده و حساب کرد. ممکن است کشتن ملا عمر کار خود این کشور بوده و در پاره پاره شدن این گروه نیز نقش داشته باشد.

چشم انداز تاریک افزایش قاچاق انسان

عبدالله هروی

وار عوامل داخلی مؤثر بر پدیده قاچاق و عوامل بیرونی و هم چنین سایر عوامل مرتبط با آن مانند وضع زندگی، وضعیت اقتصادی، فقر، مسائل



فرسا و ناموجه می باشد. اما به راستی چرا چنین است؟ چرا مسئله قاچاق انسان ها در ردیف قاچاق مواد مخدر و دیگر چیزها به این اندازه حایز اهمیت گردیده و روز بروز بر دامنه آن افزوده می شود؟ در پاسخ به چنین پرسش هایی باید گفت قاچاق انسان یکی از پدیده های در حال رشد عصر حاضر است و به عبارت دیگر شکل جدید و امروزی برده داری محسوب می گردد. بررسی جنبه های قاچاق انسان در محورهای قاچاق زنان و دختران، قاچاق کودکان، قاچاق اعضای بدن و سرانجام بهره کشی از نیروی کار و از طرف دیگر عسل و انگیزه قاچاق انسان در جهان و افغانستان و پیامدهای ناشی از آن و بررسی جغرافیایی قاچاق انسان، مواردی هستند که نتایج بعضی از تحقیقات انجام شده نشان می دهند که زنان و دختران تقریباً قربانیان همیشگی و به دنبال آن مردان و پسران در رتبه های بعدی قرار دارند. نکته مهم این که حجم کمی از قاچاق انسان، شناسایی و قابل پیگیری است. قربانیان قاچاق که بیشتر آن ها

افغانستان به عنوان کشوری یاد نموده است که مبداء، مسیر عبور و مقصد قاچاقچیان انسان است. لازم به یادآوری است که در سال های اخیر به دلیل ناامنی و نبود کار و شغل بسیاری از شهروندان کشور برای فرار از ناامنی و به امید یافتن شغلی مناسب تلاش کرده اند تا خود را از راه های غیرقانونی به به یکی از کشورهای اروپایی برسانند. در این گزارش بر وضعیت رقت بار آن دسته از افغان ها که مجبور به تن دادن به قاچاق داده اند اشاره نموده است. چنانچه در موردی این گزارش تصریح دارد که شماری از زنان و دختران افغان، بخصوص در ایران، پاکستان و هند مجبور به تن فروشی و کار در خانه های مردم می شوند. یکی از موارد تکان دهنده ای که این گزارش در ارتباط به قاچاق انسان در افغانستان به آن اشاره دارد فروش فرزندان توسط والدین آنان می باشد. در این گزارش گفته شده است که شماری از خانواده های افغان آگاهانه فرزندان خود را برای فحشا و استفاده در 'بچه بازی' و یا کارهای شاقه می فروشند.

در گزارش یاد شده در ارتباط به واکنش و اقدامات حکومت افغانستان در محافظت و مصونیت شهروندان و جلوگیری از اقدام قاچاق آنان اشاره گردیده است. این اشاره تأکید دارد که حکومت افغانستان تلاش هایی چندی را در این راستا انجام داده است اما این تلاش ها کافی و مؤثر نبوده است. چنانچه در قسمتی از این گزارش آمده است: در حالی که قربانیان قاچاق انسان در افغانستان مدام برای جرایم اخلاقی محاکمه و محکوم می شوند، دولت این کشور نتوانسته است بیشتر قاچاقچیان را که مسئول اصلی این جرایم هستند به دادگاه بکشاند.

در ادامه این گزارش باز هم تأکید که هر دستی شماری از مقام های رسمی با این قاچاقچیان هم چنان به عنوان یک مشکل جدی در جای خود باقی است و هزم سیاسی چندانی برای برخورد با قاچاق انسان وجود نداشته است. آنچه در گزارش یاد شده آمده است بخشی از فاجعه و سونامی است که مردم ما و دیگر کشورها با آن دست به گریبان می باشیم. قاچاق انسان در عصری که از آن

کارتون روز



روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یاتگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسؤول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حقیقت الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده
دبیران: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی
مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی
آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۲

افغانستان The Daily Afghanistan
Outlook AFGHANISTAN
The Leading Independent Publication